

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY - GRATIS EXEMPLAR

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

KWARTALNIK

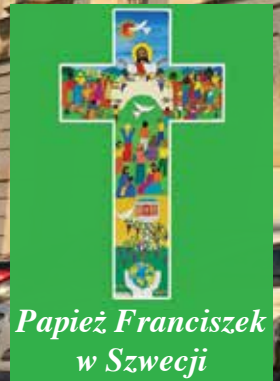
Nr 20 - 2016

POLOONIA NOWA

ODSZEDŁ WIELKI
PRZYJACIEL POLONII

ŚP. LONGIN KOMOŁOWSKI
1948-2016

Prezydent
Andrzej Duda
w Sztokholmie

Okładka:

10 grudnia przed Domem Polonii na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie.
Zdjęcie: Teresa Sygnarek

Redaktor naczelny:

Teresa Sygnarek
teresa.sygnarek@gmail.com

Opracowanie graficzne:

Teresa Sygnarek

Zespół redakcyjny:

Maria Olsson
jola.olsson@gmail.com
Tadeusz Adam Pilat
t.a.pilat@bredband.net
Paulina Kusz
kuszka191@gmail.com
Janusz Szkwarek
j.sz@comhem.se
Danuta Zasada
danutaz23@wp.pl

Zamówienie prenumeraty:

t.a.pilat@bredband.net

Zamówienie ogłoszeń:

teresa.sygnarek@gmail.com

Kwartalnik w internecie:

www.polonia-zop.eu

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i formę ogłoszeń i reklam.

Zastrzegamy sobie prawo do redagowania i skracania nadanych tekstów.

Nie odsyłamy nie zamówionych materiałów.

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Kwartalnik Polonia Nowa zarejestrowany jest w Urzędzie Patentowym, (Patent- och Registreringsverket, PRV).

W tym numerze / I detta nummer:

	str/sid
Historyczna wizyta Papieża w Szwecji	4
<i>Påvens historiska besök i Sverige</i>	5
Odszedł Longin Komołowski	6
<i>En stor vän av polacker utomlands gick bort</i>	7
11 Listopada - Święto Niepodległości	8
<i>11 november - Polens Självständighets dag</i>	
Prezydent Andrzej Duda z wizytą w Szwecji	9
<i>Polens president på officiellt besök i Sverige</i>	
Europejskie Forum Mediów Polonijnych	10
<i>Polska medier i Europa</i>	11
Andrzej Piaseczny w Malmö	12
<i>Polens president på officiellt besök i Sverige</i>	13
Katarzyna Jagiellonka i Jan III Waza	14
<i>Katarina Jagellonica och Johan III Vasa</i>	15
Firmy polonijne: Agencja PolArt	16
<i>Polska firmor: Agentur PolArt</i>	17
BREXIT - zagrożenia i konsekwencje	18
<i>BREXIT - hot och konsekvenser</i>	
Rada Prezesów Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych	19
<i>Ordförandemöte för Europeiska Unionen för Polska Samfundet</i>	
Przedstawienia Robin Hood i Koziołek Matolek 20	
<i>Teateruppsättningar Robin Hood och Geten dumbom</i>	
Rada Prezesów Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji	22
<i>Polska Riksförbundets ordföranderåd</i>	
90-lecie Towarzystwa Polsko-Szwedzkiego	23
<i>90-års jubileum av Polsk-svenska föreningen</i>	
Imprezy organizacji Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji	24
<i>Event av Polska Riksförbundets medlemsorganisationer</i>	

Chcesz dostawać kwartalnik Polonia Nowa bezpośrednio na swój adres?

ZAMÓW PRENUMERATĘ!

Wyślij wiadomość na adres:
jadwiga.malocco@comhem.se
i wpłać 100 kr za wysyłkę 4 numerów na Plusgiro: 92 63 09 - 6

TERESA SYGNAREK
Prezes
Zrzeszenia Organizacji
Polonijnych w Szwecji

DRODZY CZYTELNICY

Ubiegły rok zakończył się niebywale smutnym wydarzeniem. Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość, że 30 grudnia zmarł wielki przyjaciel Polonii, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski. Wspominamy ś.p. Longina Komołowskiego na stronie 6.

Podsumowując miniony 2016 rok, nie sposób jednakże nie wspomnieć o dwóch ważnych wizytach w Szwecji.

W październiku Papież Franciszek odwiedził Malmö i Lund z okazji luterancko-katolickich obchodów 500-lecia reformacji. Piszemy o tym wydarzeniu na stronie 4.

W listopadzie prezydent Andrzej Duda odbył trzydniową oficjalną wizytę w Szwecji i spotkał się z Polonią, reportaż na stronie 9.

Zrzeszenie było po raz trzeci głównym organizatorem Europejskiego Forum Mediów Polonijnych, które tym razem odbyło się w Polsce, a dzień inauguracyjny miał miejsce w Senacie RP, patrz strona 10.

Wszystkim czytelnikom kwartalnika Polonia Nowa życzę w imieniu redakcji wszelkiej pomyślności w Nowy Roku i zapraszam do lektury

TERESA SYGNAREK

Kära läsare,

I slutet av förra året, den 30 december, avled Longin Komolowski, ordförande för Samfundet "Polsk Gemenskap" och en stor vän av alla polacker i utlandet. Vi minns honom på sidan 6.

Om vi sammanfattar förra året måste vi nämna två viktiga besök i Sverige.

Påven Franciskus besökte Malmö och Lund med anledning av det lutherskt-katolska firandet av 500 års reformationen. Om detta skriver vi på sidan 4.

I november kom den polske presidenten Andrzej Duda till Sverige för ett 3-dagars officiellt besök och han träffade också polacker boende i Sverige, reportage på sidan 9.

Polska Riksförbundet var för tredje gången huvudorganisatör av "Europeiskt Forum för Polska Medier utomlands", vilket den här gången skedde i Polen och invigningen hölls hos polska Senaten, se sidan 10.

Redaktionen önskar alla Polonia Nowa läsare ett Gott Nytt År!

ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ!

Organizacje, które pragną przyłączyć się do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, prosimy o kontakt mailem na adres: teresa.sygnarek@gmail.com

PAPIEŻ FRANCISZEK Z OKAZJI 500-LECIA REFORMACJI. ODWIEDZIŁ LUND I MALMÖ

HISTORYCZNA WIZYTA PAPIEŻA W SZWECJI

Wielu ludzi na świecie nazywa Go wikariuszem Chrystusa na ziemi. Papież przyznał, iż wizyta w Królestwie Szwecji należy do wyjątkowych – to spotkanie jest bardzo ważne dla wszystkich, zważając przede wszystkim na problemy współczesnego świata naznaczonego wojną, degradacją środowiska czy uchodźstwem.

OD KONFLIKTU DO WSPÓLNOTY

31 października Ojciec Święty wziął udział w ekumenicznym nabożeństwie w katedrze Lund z udziałem szwedzkiej pary królewskiej, premiera Stefana Löfvena, ministra spraw zagranicznych Margot Wallström, ministra ds. kultury Alice Bah Kuhnke, ambasadorów, i wojewodów. W wydarzeniach wzięli również udział m.in. kardynał Kurt Koch, watykański przewodniczący ds. Popierania Jedności Chrześcijan, Martin Junge, Sekretarz Generalny Światowej Federacji Luteranckiej (ŚFL) oraz bp Munib Younan, prezydent ŚFL, a także katolicki bp Anders Arborelius (OCD) i abp kościoła szwedzkiego Antje Jackelén oraz dwóch rabinów i dwóch imamów.

Organizatorami wydarzeń w dniu 31 października była Światowa Federacja Luterancka oraz Watykan, a także gospodarze – Szwedzki Kościół we współpracy z Kościołem Katolickim oraz Szwedzką Radą Chrześcijańską.

Podczas nabożeństwa 31 października katedra w Lund była zamknięta dla ogółu. Udział w liturgii wzięli specjalnie zaproszeni goście, a przebieg mszy świętej publiczność mogła obserwować na wystawionych przed kościołem ekranach.

Podczas ekumenicznego spotkania tego samego dnia w Malmö Arena, papieża zobaczyło ok. 10 000 osób. Zrzeszenie reprezentowali Teresa Sygnarek i Tadeusz Adam Pilat. „Idea tego spotkania, szczególnie dla ludzi młodych będzie przeniesienie rozwoju od konfliktu do wspólnoty z nadzieją na lepszą przyszłość poprzez wspólną służbę w świecie” – mówił przedstawiciel szwedzkiego Kościoła, abp Antje Jackelén jeszcze przez wizytą. 1 listopada o godz. 9.30 Ojciec Święty odprawił mszę świętą na stadionie Swedbank w Malmö, gdzie zgromadziło się

kilka tysięcy wiernych. Papież przywitał najserdeczniej dzieci, które uściskał i ucałował.

ROCZNICA REFORMACJI

Ta wizyta papieża Franciszka nie należała do zwyczajnych. Celem przewodnim było upamiętnienie 50 rocznicy dialogu pomiędzy Światową Federacją Luterancką a Kościołem katolickim oraz 500-lecie reformacji kościoła szwedzkiego.

Zdaniem ks. Matthiasa Turka odpowiedzialnego w Watykanie za dialog z luteranami, kamieniem milowym w dwustronnych relacjach jest utworzony w 2013 r. dokument „Od konfliktu do wspólnoty” – tymi słowami luteranie i katolicy opisują swe ekumeniczne dokonania na przestrzeni ostatnich 50 lat.

„Po tak wielu stuleciach konfliktów i nieporozumień, które były nawet przyczyną wojen, jest to pierwsza rocznica reformacji, którą obchodzimy razem” – mówił ks. Turk.

Nie bez powodu na upamiętnienie rocznicy wybrano katedrę w uniwersyteckim Lundzie. W tym mieście właśnie w 1947 r. przedstawiciele Kościołów luteranckich z całego świata, w tym z Polski, podpisali akt założycielski Światowej Federacji Luteranckiej (ŚFL).

W marcu 2007 r. w Lund odbyły się obchody 60 – lecia ŚFL połączone z posiedzeniem Rady ŚFL. W obradach uczestniczyło 500 osób, w tym około stu arcybiskupów, biskupów i prezydentów 140 Kościołów luteranckich. Kościół Ewangelicko – Augsburgski w RP reprezentował bp Janusz Jagucki.

Tematem przewodnim konferencji było

„Życie w społeczności we współczesnym świecie”. Podczas spotkań omawiano przede wszystkim zagadnienia małżeństwa, rodziny, oraz seksualności człowieka. Ponieważ w poszczególnych Kościołach luteranckich podchodzi się różnie do tych kwestii, uznano zatem, iż najdogodniejszym rozwiązaniem będzie pogłębiony dialog w duchu poszanowania i respektu. „Jesteśmy zobowiązani wzajemnie się słuchać, a nie osądzać”.

Na zakończenie obrad, ówczesny Sekretarz Generalny ŚFL – ks. dr I. Noko podkreślił, że międzykonfesyjny dialog ekumeniczny jest konieczny do tego, aby lepiej się rozumieć i wzajemnie do siebie zbliżać. Dwie trzecie (ponad 6 mln) Szwedów deklaruje przynależność do Kościoła Szwecji, największego kościoła ewangelicko-luteranckiego na świecie.

PAPIESKIE PIELGRZYMKI

Podczas obu wydarzeń ogromną wagę przywiązano do dbałości o bezpieczeństwo. Każdy uczestnik został skrupulatnie zrewidowany. Wielkość wnoszonych ze sobą toreb była dokładnie określona, istniał również zakaz posiadania aparatów cyfrowych.

To już szósta w tym roku zagraniczna podróż papieża Franciszka, po wizytach na Kubie i w Meksyku, na greckiej wyspie Lesbos, w Armenii, w Krakowie i po pielgrzymce do Azerbejdżanu i Gruzji. 27 lat temu Szwecję odwiedził Jan Paweł II w czasie pielgrzymki do krajów nordyckich. W czerwcu 1989 roku był także w Norwegii, Finlandii, Danii i na Islandii.

Tekst: PAULINA KUSZ

PÅVENS HISTORISKA BESÖK I SVERIGE

**Med anledning av 500-års jubileum
av reformationen besökte
påven Franciskus Lund och Malmö.**

Påven sade att besöket i Sverige var mycket viktigt för alla, med tanke på problemen i den moderna världen: krig, miljöförstöring och flyktingskriser.

FRÅN KONFLIKT TILL GEMENSKAP

Den 31 oktober deltog den Helige Fadern i en ekumenisk gudstjänst i Lunds katedral med det svenska kungaparet, premiärministern Stefan Löfven, utrikesministern Margot Wallström, kulturministern Alice Bah Kuhnke samt ambassadörer och landshövdingar.

I gudstjänsten deltog också bl.a. kardinal Kurt Koch, viceordförande i Vatikanens enhet för främjande av kristendomen, Martin Junge, generalsekreterare för Lutherska världsförbundet (LVF) och biskopen Munib Younan, ordförande i LVF och den romersk-katolska biskopen Anders Arborelius (OCD) och ärkebiskopen av Svenska kyrkan Antje Jackelén samt två rabbiner och imamer.

I det ekumeniska mötet samma dag på Malmö Arena möttes påven av ca 10.000 människor. Från Polska Riksförbundet i Sverige deltog Teresa Sygnarek och Tadeusz Adam Pilat. Dagen efter hölls en mässa för flera tusen personer på Swedbank Stadion i Malmö.

ÅRSDAGEN AV REFORMATIONEN

Syftet med påvens besök var att fira 50-årsdagen av dialogen mellan lutherska världsförbundet och den katolska kyrkan samt 500-årsdagen av reformationen av den svenska kyrkan.

Enligt prästen Matthias Turk, ansvarig i Vatikanen för dialogen med lutheraner, en milstolpe i de bilaterala förbindelserna är ett dokument från 2013 "Från konflikt till gemenskap" - i vilket lutheraner och katoliker beskriver deras ekumeniska framsteg under de senaste 50 åren.

"Efter så många århundraden av konflikter och missförstånd som även orsakade krig, är det den första årsdagen av reformationen som vi firar tillsammans" - sade M. Turk.

Redan under den Lutherska Världsförbundets konferensen 2007 i Lund kom man fram till att den mest lämpliga dialogformen skulle bygga på ömsesidig respekt och ödmjukhet.

Två tredjedelar (över 6 miljoner) svenskar deklarerar sin tillhörighet till Svenska Kyrkan som är den största evangelisk - lutherska kyrkan i världen.

PÅVENS PILGRIMSFÄRDER

Detta besök var den sjätte utlandsresan för påven Franciskus. Han har även besökt Kuba och Mexiko, den grekiska ön Lesbos, Armenien, Polen, Azerbajdzjan och Georgien.

Dessförinnan var påven Johannes Paulus II i Sverige för 27 år sedan under hans pilgrimsfärd till de nordiska länderna.

Spotkanie ekumeniczne z papieżem w Malmö Arena było zorganizowane w mistrzowski sposób. / Det ekumeniska mötet med påven på Malmö Arena var ett organisatoriskt mästerverk.

Papież w drodze na mszę w Swedbank stadion / Påven på väg till mässa på Swednak Stadion.

ODSZEDŁ WIELKI PRZYJACIEL POLONII

WIELKI POLAK

Longin Komołowski urodził się w 1948 roku w Czaplinku. W 1974 ukończył studia na Wydziale Budowy Maszyn i Okrętów Politechniki Szczecińskiej.

Jako pracownik Stoczni Szczecińskiej brał udział w strajkach w 1970 i 1980 roku. W 1980 r. został członkiem NSZZ „Solidarność” Współorganizował podziemne struktury „Solidarności” w Szczecinie, organizował druk i kolportaż wydawnictw oraz ich przerzut do Szwecji. Wielokrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany przez organy bezpieczeństwa PRL.

Po 1989 r. pełnił funkcje przewodniczącego Komisji Zakładowej w Stoczni Szczecińskiej i przewodniczącego Zarządu Regionu Pomorza Zachodniego. Zasiadał w Komisji Krajowej oraz w Prezydium.

Był wicepremierem w latach 1999–2001, ministrem pracy latach 1997–2001 oraz posłem na Sejm III i VI kadencji. W latach 2000–2015 był prezesem Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego, a od 2010 r. prezesem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Odnaczony Krzyżem Wolności i Solidarności, Medalem „Milito Pro Christo”, Krzyżem Komandorskim i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

POŻEGNANIE

11 stycznia odbył się pogrzeb ś.p. Longina Komołowskiego w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie, gdzie został pochowany w krypcie świątyni, w Panteonie Wielkich Polaków. Pogrzeb miał charakter państwowy w asyście wojskowej. Msza pogrzebowa odbyła się pod przewodnictwem metropolity warszawskiego kardynała Kazimierza Nycza. W pożegnaniu Longina Komołowskiego oprócz rodziny, przyjaciół i znajomych z Polski i całego świata, udział wzięli przedstawiciele władz państwowych z prezydentem Andrzejem Dudą na czele.

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji reprezentowała prezes Teresa Sygnarek, obecny był także prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Tadeusz Adam Pilat.

PRZYJACIEL POLONII

Longin Komołowski był człowiekiem Solidarności przez duże „S” i przez małe „s”, człowiekiem absolutnie ponad podziałami -

30 grudnia 2016 r. odszedł od nas

Longin Komołowski

wielki przyjaciel Polaków zamieszkałych poza granicami Kraju

Pełnił funkcję Prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” do ostatniej chwili, dzielnie zmagając się z chorobą nowotworową. Utraciliśmy powszechnie szanowanego i drogiego nam człowieka, który przez ostatnich siedem lat walczył o życiowe sprawy Polonii i Polaków na obczyźnie.

W imieniu wszystkich organizacji członkowskich Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji składamy wyrazy najszerszego współczucia żonie Zofii i całej rodzinie naszego zmarłego Przyjaciela.

Pokój Jego duszy.

Zarząd Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji

powiedział kardynał Kazimierz Nycz.

Longina Komołowskiego poznaliśmy przede wszystkim jako prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, z którym Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji współpracuje od wielu lat. Prezes łączył Polonię, dzięki jego działaniom Polacy poza granicami kraju mogli się czuć integralną częścią narodu Polskiego. To właśnie Longin Komołowski zaszczepił w nas dawne motto „Solidarności” - „Zorganizowani mogą więcej”, do którego często odwołujemy się w organizacyjnej działalności Zrzeszenia.

Straciliśmy wielkiego Polaka i wielkiego Przyjaciela Polonii.

Tekst: REDAKCJA

Zdjęcia: ROMAN WRÓBEL

Pogrzeb miał charakter państwowy w asyście wojskowej. / Begravningen hade statlig karaktär med militära hedersbetygelser.

Wartę honorową przy trumnie pełnili m.in. pracownicy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Hedersvakt vid kistan bildade bl.a. den avlidnes arbetskamrater.

Longin Komołowski został pochowany w Panteonie Wielkich Polaków w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie. / Longin Komołowski begravdes i kryptan för stora polacker i Templet av Guds Försyn i Warszawa .

VÅR KÄRE VÄN GICK BORT

Den 30 december avled Longin Komołowski efter en längre tids cancersjukdom.

Vi har förlorat en allmänt respekterad och kär person som under de senaste sju åren arbetade för våra - polackerna utomlands - intressen.

Sedan 1980 var han aktiv i fackföreningsrörelsen "Solidaritet". Han organiserade tryckning och distribution av rörelsens publikationer och deras spridning i Sverige. Han blev arresterad och förhörd flera gånger av säkerhetstjänsten i dåtidens kommunistiska Polen.

I det fria Polen blev han 1997 arbetsmarknadsminister och under åren 1999-2001 var han vice premiärminister. Under 2000-2015 var han ordförande för Polska Paraolympiska Kommittén.

Vi lärde känna Longin Komołowski från hans tid som ordförande för Samfundet „Polsk Gemenskap”. Dess verksamhet riktas mot polacker och polska organisationer utomlands. Polska Riksförbundet i Sverige har samarbetat med Samfundet sedan många år tillbaka.

Longin Komołowski kunde ena polacker i exil och hjälpte dem att samarbeta över landsgränserna.

Det är han som har ingjutit i oss den gamla devisen från den frihetskämpande fackföreningsrörelsen "Solidaritet": *De som är organiserade kan utträtta mer*. Denna devis är högaktuell än i dag och vi ofta hänvisar till den i vår verksamhet inom Polska Riksförbundet.

Begravningen av Longin Komołowski hade statlig karaktär och förutom familj och vänner från hela världen deltog även Polens president Andrzej Duda.

Polska Riksförbundet i Sverige representerades av ordförande Teresa Sygnarek. Närvarande var också presidenten för Europeiska Unionen av Polska Samfunden, Tadeusz Adam Pilat.

11 LISTOPADA - ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

W Dniu Święta Niepodległości do Warszawy zjechały tysiące ludzi z całej Polski. Uroczystości państwowe z udziałem wojska odbyły się na Placu Piłsudskiego.

Prezydent RP Andrzej Duda przypomniał, że w przyszłym roku będziemy obchodzić setną rocznicę odzyskania niepodległości i poinformował: „...*Jako Prezydent Rzeczypospolitej, korzystając z inicjatywy ustawodawczej, jaką ma prezydent, zdecydowałem się złożyć Marszałkowi Sejmu projekt ustawy o Narodowych Obchodach Setnej Rocznic Niepodległości Państwa Polskiego. Ten projekt obejmuje lata 2017-2021, a więc te lata, w których będziemy obchodzili – w szerokim tego pojęciu – setną rocznicę odzyskania niepodległości i setną rocznicę umocnienia państwa polskiego.*” Jak co roku, w tym dniu zjeżdżają się do Warszawy przedstawiciele Polonii z całego świata. Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji reprezentowała prezes Teresa Sygnarek, obecny był także prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Tadeusz Adam Pilat, prezes honorowy Zrzeszenia.

Tekst i zdjęcia: TERESA SYGNAREK

Na placu Piłsudskiego odbyły się uroczystości z udziałem prezydenta RP Andrzeja Dudy. / Statlig ceremoni i Warszawa med Polens president Andrzej Duda.

Przed groben Nieznanego Żołnierza. / Framför den Okände Soldatens Grav.

Przez Krakowskie Przedmieście w Warszawie przeszedł pochód demonstracyjny przeciwko rasizmowi. / Genom Warszawa gick också ett demonstrationståg mot rasism.

11 NOVEMBER
- POLENS NATIONALDAG

11 november firar man minnet av självständighet landet återfick efter att ha varit bortsuddat från Europas karta i 123 år. Tusentals polacker kommer den dagen till Warszawa för att delta i en statlig ceremoni.

Polens president Andrzej Duda påminde i sitt tal om att nästa år kommer det att vara 100 år sedan Polen blev en självständig stat. Närvarande var också Teresa Sygnarek, ordförande i Polska Riksförbundet i Sverige och Tadeusz Adam Pilat, president för Europeiska Unionen av Polska Samfundet och hedersordförande i Polska Riksförbundet i Sverige.

PREZYDENT RP ANDRZEJ DUDA Z OFICJALNĄ WIZYTĄ W SZWECJI

Podczas spotkania z Polonią w Ambasadzie RP w Sztokholmie. Pierwsza Dama Agata Kornhauser-Duda, Prezydent RP Andrzej Duda i Ambasador RP w Sztokholmie Wiesław Tarka.

Under mötet med polacker på polska ambassaden i Stockholm: Polens första dam Agata Kornhauser-Duda, president Andrzej Duda och Polens ambassadör i Stockholm Wiesław Tarka.

Prezydent Andrzej Duda z małżonką odbył trzydniową oficjalną wizytę w Szwecji. Bezpośrednio po przybyciu do Sztokholmu 29 listopada ub. roku prezydent rozpoczął swoją wizytę od spotkania z Polonią w Ambasadzie RP w Sztokholmie, gdzie podziękował przedstawicielom Polonii m.in. za kultywowanie polskich tradycji i szerzenie polskiej kultury oraz za pamięć o Rodakach w Kraju w trudnych czasach.

Ze Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji udział w spotkaniu wzięli m.in.: Teresa Sygnarek, Maria Olsson, Tadeusz i Urszula Pilatowie, Grażyna Piątek, Elżbieta Myhren, Jerzy Walczak, Grażyna Zalisz, Jerzy Walentynowicz, Krystyna Jagielska Gasińska, Joanna Janasz, Anna Marusell, Ewa Rivera, Elżbieta Bujak, Ewa Nordin, Andrzej Młynarczyk.

Para Prezydencka spotkała się z królem Karolem XVI Gustawem i królową Sylwią. Andrzej Duda spotkał się w siedzibie szwedzkiego rządu z premierem Stefanem Löfvenem, uczestniczył w inauguracji polsko-szwedzkiego seminarium „Innovation: A key to future growth. Polish and Swedish experiences” oraz odwiedził Ericsson Studio.

W ramach odrębnego programu, Agata Kornhauser-Duda zwiedziła Muzeum Nobla oraz Instytut Polski w Sztokholmie, który promuje w Szwecji polską naukę i kulturę.

Tekst i zdjęcie: TERESA SYGNAREK

POLENS PRESIDENT ANDRZEJ DUDA PÅ OFFICIELLT BESÖK I SVERIGE

President Andrzej Duda var tillsammans med sin fru på ett officiellt statsbesök i Sverige. Direkt efter ankomsten till Stockholm den 29 november kom presidentparet till Polens ambassad för att träffa polacker som bor i Sverige. Presidenten tackade dem bl.a. för att de kuppråthåller polska traditioner och stödjer polsk kultur utomlands.

Från Polska Riksförbundet i Sverige deltog i mötet: Teresa Sygnarek, Maria Olsson, Tadeusz och Urszula Pilat, Grażyna Piątek, Elżbieta Myhren, Jerzy Walczak, Grażyna Zalisz, Jerzy Walentynowicz, Krystyna Jagielska Gasińska, Joanna Janasz, Anna Marusell, Ewa Rivera, Elżbieta Bujak, Ewa Nordin, Andrzej Młynarczyk.

Presidentparet träffade Kung Carl XVI Gustaf och Drottning Silvia. Andrzej Duda hade ett möte med statsministern Stefan Löfven och deltog i invigningen av ett polskt-svenskt seminarium „Innovation: A key to future growth. Polish and Swedish experiences”.

Landets första dam Agata Kornhauser-Duda besökte Nobel-museet samt Polska Institutet i Stockholm som främjar polsk vetenskap och kultur i Sverige.

MEDIA POLONIJNE

w Europie

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji było po raz trzeci głównym organizatorem Europejskiego Forum Mediów Polonijnych. W tym roku spotkanie integrujące ponad 50 przedstawicieli mediów polonijnych odbyło się w dniach 21 – 23 października w Senacie RP w Warszawie i w Domu Polonii w Pułtusku.

Pamiątkowe zdjęcie uczestników III Europejskiego Forum Mediów Polonijnych po zakończeniu inauguracyjnego dnia w Senacie RP. / Deltagarna i III Europeiskt Forum för Polska Medier utomlands efter avslutad invigningsdag i polska parlamentet.

Głównym celem mediów polonijnych jest przede wszystkim podtrzymywanie tożsamości narodowej, kultywowanie języka, kultury oraz tradycji.

Celem Forum zaś jest integracja dziennikarzy i redaktorów środowisk polonijnych. Podczas tego typu spotkań korespondenci pochodzący z różnych zakątków świata mogą wymieniać się doświadczeniami, i informacjami, a przede wszystkim integrować.

Od trzech lat Forum staje się platformą współpracy między mediami polonijnymi, gdzie realizuje się główne potrzeby i wspólne przedsięwzięcia.

INAUGURACJA W SENACIE

Podczas inauguracji tegorocznego spotkania reprezentanci ponad pięćdziesięciu redakcji zarówno ze Wschodu jak i Zachodu Europy spotkali się 21 października w gmachu senatu RP pod przewodnictwem Marszałka senatu RP – **Stanisława Karczewskiego**, wicemarszałka – **Marii Koc**, prezydenta Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych – **Tadeusza Adama Pilata**, prezesa

Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – **Longina Komołowskiego**, senator RP – **Janiny Sagatowskiej** oraz prowadzących organizatorów Forum, prezesa Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji – **Teresy Sygnarek** i redaktora **Romana Wróbla** ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

„Senat to najlepsze miejsce na spotkanie dziennikarzy polonijnych” – mówiła 21 października 2016 r. wicemarszałek **Maria Koc** podczas inauguracji III Europejskiego Forum Mediów Polonijnych. Podziękowała polonijnym dziennikarzom i redaktorom za to, że piszą w języku polskim i poza tym, że informują, promują Polskę w świecie i budują relacje między Polakami poza granicami, a także z Polską.

W liście skierowanym do uczestników Forum marszałek **Stanisław Karczewski** napisał m.in.: „...To trzeci zjazd przedstawicieli redakcji mediów polonijnych w Europie, ale pierwszy zorganizowany w kraju. Cieszę się z tych spotkań, jestem przekonany, że budują one solidną płaszczyznę współpracy i prezentacji środowisk polonijnych w europejskiej przestrzeni informacyjnej. Senat dostrzega konieczność wspierania mediów polonijnych.

Widzimy także potrzebę wzmocnienia ich misji, realizującej się poprzez: budowę i umacnianie więzi między Polakami żyjącymi za granicą z Macierzą, promocję godnego wizerunku Polski za granicą, aktywizację środowisk polonijnych, prezentację i promocję Polski...”. Marszałek podziękował uczestnikom za udział w tym spotkaniu i wyraził nadzieję, że przyczyni się ono do rozwoju kontaktów pomiędzy redakcjami, co przyniesie wszechstronny rozwój mediów polonijnych.

Przewodnicząca senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą **Janina Sagatowska** poinformowała uczestników spotkania o priorytetach przyjętych przez Senat w zakresie pomocy Polsce. Zaznaczyła, że jednym z nich jest wspieranie mediów polonijnych. Podkreśliła, że cele i model opieki nad Polonią został wypracowany w dialogu z Polonią i Polakami za granicą. Zapewniła, że senacka Komisja Spraw Emigracji koncentruje się „nad tym co łączy, a nie dzieli” i pomoc przyznaje ponad podziałami politycznymi. Wskazała, że Senat przede wszystkim wsłuchuje się w głos Polonii.

Senator **Artur Warzocha**, obecny na inauguracji III Europejskiego Forum Mediów Polonijnych w Senacie RP określił nową platformę cyfrową MediaPolonijne.net, stworzoną przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, jako ambitny cel, niewątpliwie trudny do zrealizowania i wyraził zadowolenia z powodu że jest to inicjatywa oddolna, która zrodziła się z potrzeby czasów i ma za zadanie połączyć media polonijne w jedną dużą wspólnotę.

Senator Warzocha podkreślił, że Senat wspiera rozwój mediów i projekt rozbudowy nowej platformy będzie mógł liczyć na wsparcie jeśli tylko spełni odpowiednie kryteria.

Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” **Longin Komolowski** stwierdził, że media we współczesnym świecie to jeden z najważniejszych elementów promujących polskość oraz że pełnią one wyjątkową rolę będąc częścią działań budujących wspólnotę Polaków za granicą.

Wiceszef MSZ **Jan Dziedziczak** odpowiedzialny za współpracę z Polonią w resorcie, w liście odczytanym na początku Forum podkreślił, że działalność mediów polonijnych jest niezwykle ważna także dla kształtowania pozytywnego wizerunku Polski w świecie. „Jesteście państwo naszym bliskim partnerem i sojusznikiem w działaniach podejmowanych na rzecz osiągnięcia korzystnych zmian w postrzeganiu Polaków, szczególnie w krajach migracji zarobkowej. Pełniąc pośrednią rolę ambasadorów polskości tworzyacie na co dzień mosty porozumienia i współpracy ze społecznością lokalną” - zaznaczył wiceszef MSZ Jan Dziedziczak.

Teresa Sygnarek, prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, inicjatorka forów powiedziała, że zainteresowanie dziennikarzy uczestnictwem w tych spotkaniach co roku wzrasta. Pierwsze dwa fora odbyły się w Szwecji. Na pierwsze przybyli przedstawiciele 24 redakcji, na drugie – 45 redakcji, a na obecne spotkanie budżet organizatorów pozwolił na przyjęcie ponad 50 redakcji, choć chętnych było dużo więcej. Jej zdaniem świadczy to o potrzebie organizowania takich spotkań i o potrzebie współpracy dziennikarzy polonijnych. Zaznaczyła, że media polonijne działają na rzecz podtrzymywania tożsamości narodowej i zachowania związków z macierzą. Koncentrują się na budowaniu pozytywnego wizerunku Polski w świecie, aktywizacji i integracji środowisk polonijnych w krajach zamieszkania.

„W ubiegłym roku mówiliśmy o tym, jak ważne jest, by media polonijne stawały się dwujęzyczne, w tym roku widzimy, że ten apel spotkał się z pozytywną odpowiedzią części redakcji”

- zauważyła Sygnarek. W jej ocenie dzięki tworzeniu informacji nie tylko w języku polskim, lecz również w języku kraju, w którym działają, media polonijne mogą stać się aktywnymi i efektywnymi ambasadorami Polski.

OWOCNE OBRADY

Z Warszawy obrady przeniosły się do Domu Polonii w Pułtusk, gdzie przez dwa kolejne dni uczestnicy dyskutowali m.in. o formach integracji środowisk polonijnych, przyszłości mediów polonijnych oraz ich współpracy z innymi mediami.

Ważnym tematem podczas obrad był panel poświęcony nowym technologiom czyli portalom, blogom – wszelkim internetowym formom nowych mediów.

Jednymi z wielu gości zaproszonych na forum byli przedstawiciele Polskiej Agencji Prasowej, tj. Monika Wiśniewska – kierownik centrum rozwoju, która przedstawiła rolę i działania PAP-u, Jakub Pilarek z-ca Kierownika Redakcji Zagranicznej PAP oraz prezes Artur Dmochowski, który wyraził podziękowania dla redaktorów polonijnych za ich pracę oraz zaprosił do współpracy. Podczas forum odbyła się również rejestracja wszystkich uczestników na platformie mediapolonijne.net przeznaczonej dla przedstawicieli dziennikarzy polonijnych w celu publikowania tam swoich materiałów oraz szerszej integracji członków platformy.

Forum, którego głównym organizatorem było Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji odbyło się po raz trzeci. Współorganizatorzy to Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz Europejska Unia Wspólnot Polonijnych pod patronatem honorowym Marszałka Senatu RP i patronatem medialnym TVP Polonia.

Tekst: **PAULINA KUSZ** Zdjęcie: **TOMASZ WOLFF**

W imieniu własnym i Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji pragnę serdecznie podziękować za niezwykle owocną współpracę redaktorowi i koordynatorowi projektu Romanowi Wróblowi ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Bez jego zaangażowania i wkładu pracy III Europejskie Forum Mediów Polonijnych nie zakończyłoby się sukcesem.

TERESA SYGNAREK

POLSKA MEDIER i Europa

Polska Riksförbundet i Sverige var för tredje gången huvudorganisatören av Europeiskt Forum för Polska Medier. Årets konferens som samlade fler än 50 företrädare för polska medier utomlands hölls 21 - 23 oktober i Senaten i Warszawa och i Pułtusk.

Under invigningsdagen i Senaten deltog bl.a. Senatens vice marskalk **Maria Koc**, senator **Janina Sagatowska**, utrikesdepartementets vicechef **Jan Dziedziczak**, ordförande för Samfundet „Polsk Gemenskap” **Longin Komolowski**, president för Europeiska Unionen av Polska Samfundet **Tadeusz Adam Piłat**.

Teresa Sygnarek, ordförande i Polska Riksförbundet i Sverige, initiativtagare och huvudorganisatör av alla tre europeiska mediekonferenser hitills sa att journalisters intresse att delta i dessa möten ökat varje år. Hon betonade att polska medier utomlands arbetar för att bevara den nationella identiteten och fokuserar på att bygga en positiv bild av Polen i världen.

Andrzej „Piasek” Piaseczny w Malmö

Zorganizowanie koncertu Andrzeja Piasecznego to kolejny i wielki sukces organizacji Polka ikf, organizacji członkowskiej Zrzeszenia oraz dowód na to co potrafi zdziałać małe ale zgrane grono przedsiębiorczych i kreatywnych kobiet.

8 października ub.roku salę w Stadionmässan zapełniło przeszło 400 sympatyków naszego popularnego wokalisty, którzy świetnie się bawili tańcząc i śpiewając razem z artystą. Długo też nie pozwalała publiczność zejść mu ze sceny, a po zakończeniu koncertu wywołała artystę na widownię, gdzie rozdawał autografy i pozował do wspólnych zdjęć. Był to bardzo udany wieczór i wiele osób nie szczędziło pochwał, zarówno pod adresem artysty i jego zespołu, jak i organizatorów koncertu.

Dla czytelników Polonia Nowa Andrzej Piaseczny udzielił także wywiadu.

PN: *To nie jest Twój pierwszy występ w Szwecji.*

AP: Tak, wiele lat temu byłem w Karlshamn na Festiwalu Krajów Nadbałtyckich i nawet zająłem tam drugie miejsce.

PN: *Były jeszcze inne pobyty w Szwecji...*

AP: Dwa razy, jako student podczas wakacji zbierałem w Szwecji truskawki i pracowałem na farmie. To była moja pierwsza praca, nie wstydę się tego i miło ten czas wspominam. Na farmie robiłem różne rzeczy, a najdziwniejszą było strzyżenie krów dla ochłody.

PN: *Jak odbierasz Szwecję?*

AP: Uwielbiam Skandynawię. Jedną z moich najpiękniejszych wycieczek to podróż samochodem ze Sztokholmu do Bergen. Bardzo lubię skandynawską surową przyrodę. Każdy pobyt w Szwecji miło wspominam i przypominam sobie Szwecję za każdym razem kiedy kupuję smaczną pastę kawiorową „Kalles”.

Wbrew temu co się mówi o Szwedach, że są zimni, ja ich odbieram jako miłych i otwartych.

PN: *Twoje najbliższe plany?*

AP: Nagrywam teraz nową płytę, którą przygotowuję razem z Anią Dąbrowską. Ona komponuje, a ja piszę teksty.

PN: *Wspomniałeś podczas koncertu o zaginionej rodzinie w Szwecji.*

AP: Mój dziadek, ojciec mojej mamy nie odnalazł się po wojnie i po wielu latach dowiedzieliśmy

POLKA
ideell kulturförening

Andrzej Piaseczny w gronie organizatorek koncertu, od lewej: Edyta Tomczak, Olivia Bordowski, Zofia Sunemark, Krystyna Gubel i Iva Bordowska.

Den polske sångaren Andrzej Piaseczny flankerad av organisatörerna av konserten, från vänster: Edyta Tomczak, Olivia Bordowski, Zofia Sunemark, Krystyna Gubel och Iva Bordowska.

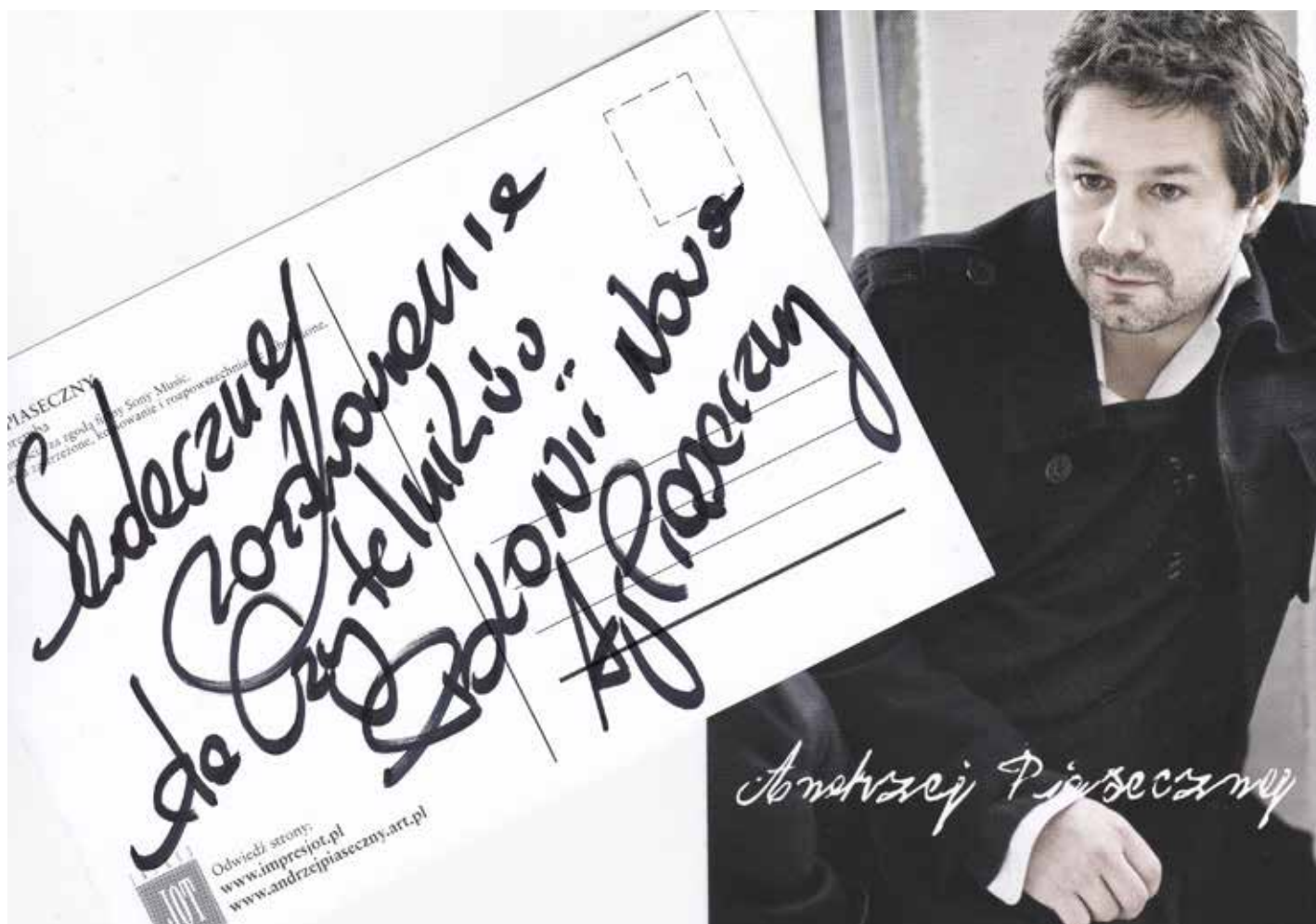
Po koncercie „Piasek” rozdał wiele autografów i był przedmiotem niezliczonych selfies. Efter konserten skrev artisten många autografer och var föremål för otaliga selfies.

się, że jej ojciec mieszkał w Szczecinie, założył drugą rodzinę i zmarł w latach 50-tych. Jego dzieci, siostra i brat przyrodni mojej mamy wyemigrowały do Szwecji w latach 60-tych i najprawdopodobniej zamieszkały właśnie gdzieś w okolicach Malmö.

Mama nigdy nie zdecydowała się na odnalezienie rodziny, co zresztą w tamtych czasach nie byłoby takie proste.

Ale może za pośrednictwem Waszej gazety polonijnej znajdzie się ktoś, kto coś wie o mojej rodzinie i może pomóc w odszukaniu jej?

Ojciec mojej mamy nazywał się Ignacy Nowak, a jego córka miała na imię Ewa lub Ela. Niewielka to informacja ale może akurat ktoś coś wie?

PN: *Dziękujemy za rozmowę.*

Byłoby nam miło gdybyśmy mogli pomóc w odnalezieniu Twoich krewnych.

Jeśli ktoś może udzielić informacji w tej sprawie, prosimy o kontakt z redakcją „Polonia Nowa”.

Tekst: TERESA SYGNAREK

Zdjęcia: MICHAŁ DZIECIASZEK, POLONIAINFO.SE

Zgodnie z tradycją koncertową artysta otrzymał rogi Wikingów, z czego widocznie był bardzo zadowolony. Enligt traditionen fick sångaren Vikingahorn vilket han tydligen blev road av.

Andrzej Piaseczny - känd polsk sångare gav konsert i Malmö

Att organisera och genomföra en konsert av Andrzej Piaseczny var en stor succé för organisationen Polka ideell kulturförening, en medlemsorganisation i Polska Riksförbundet i Sverige.

Det är också ett bevis på vad en liten men sammansvetsad grupp av framgångsrika och kreativa kvinnor kan uträtta.

I oktober förra året fylldes Stadionmässan med flera hundra sympatisörer av vår populära sångare. Publiken njöt av konserten, dansade och sjöng tillsammans med artisten.

Efter en avslutad konsert ville inte publiken låta honom gå från scenen och jublade när han efter en stund gick ut till publiken för att skriva autografer och han ställde upp för gruppafoton och selfies.

Det var en mycket lyckad kväll och många människor var generösa med beröm riktat åt både artisten och hans grupp samt arrangörerna av konserten.

I en intervju för “Polonia Nowa” berättade artisten att han älskar Skandinavien och tycker om att komma till Sverige och köper ofta Kalles kaviar.

Rozpoczynamy cykl trzech artykułów o Polkach, których losy spletały się z tronem Szwecji.

W tym numerze przedstawiamy Katarzynę Jagiellonkę, żonę Jana III Wazy.

Katarzyna Jagiellonka i Jan III Waza

Katarzyna Jagiellonka, najmłodsza córka Zygmunta Starego i Bony Sforzy, została królową Szwecji w 1569 roku.

W roku 1562 poślubiła o jedenaście lat młodszego księcia Finlandii Jana Wazę, syna Gustawa Erikssona i Małgorzaty Leijonhufvud.

Ich małżeństwo, jak prawie każde zawierane w tamtym czasie w rodzinach królewskich, było kontraktowe. Korzyści wynikające z tego związku widział dla

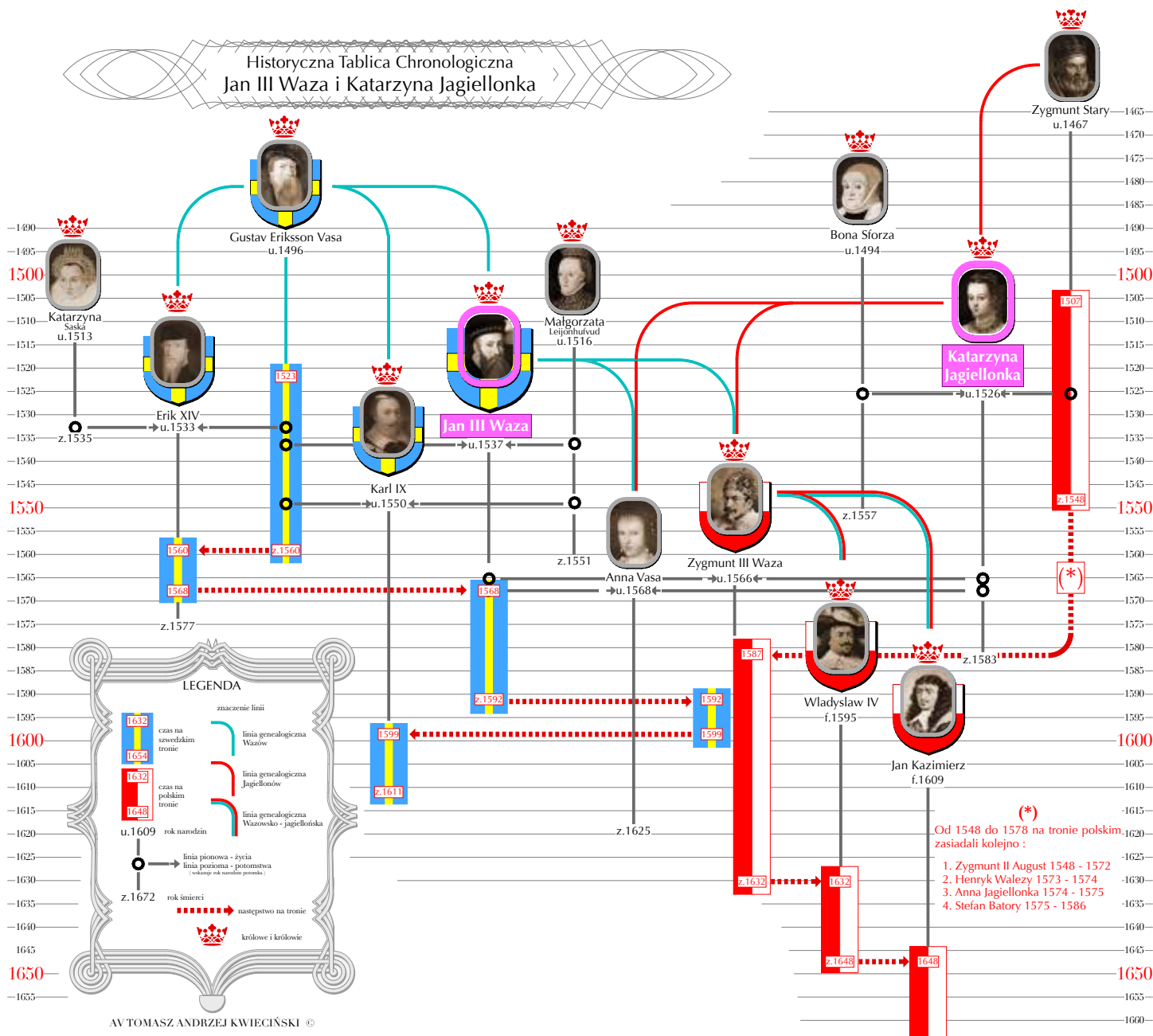
siebie zarówno brat Katarzyny, Zygmunt August - król Polski, jak i jej mąż, książę Jan.

Po ceremonii ślubnej, która miała miejsce w Wilnie Katarzyna i Jan wyjechali do Finlandii i zamieszkali w Åbo.

Na tronie Szwecji zasiadał wówczas przyrodni brat Jana - Eryk XIV(*).

Rywalizacja jaka miała miejsce między braćmi doprowadziła do konfliktu, w konsekwencji którego oskarżony o zdradę i spisek Jan został uwięziony.

Eryk poprzez swego wysłannika Jörna Perssona zaproponował Katarzynie wolność i książęce utrzymanie pod warunkiem opuszczenia męża. Ona postanowiła dotrzymać wierności pokazując łacińską sentencję wrytą na obrączce ślubnej *Quos Deus coniunxit, homo non separet* (Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela) i zdecydowała się dzielić z nim trudy niewoli(**). Na przełomie sierpnia i września małżonkowie zostali osadzeni pod strażą

w zamku Gripsholm, opodal Sztokholmu. Tam też w roku 1566 urodził się ich syn Zygmunt, późniejszy król Polski i Szwecji.

W roku 1567 arystokracja szwedzka dokonała przewrotu w wyniku którego Eryk XIV został zdetronizowany. Małżonkowie odzyskali wolność, a bracia zamienili się miejscami. Jan przejął władzę, a Eryk został osadzony w więzieniu. W następnym roku na świat przyszła ich druga córka, Anna (***)

Rok później, 20 czerwca miała miejsce koronacja Jana. I tak Katarzyna Jagiellonka została królową Szwecji.

Katarzyna wspierała męża tak w czasie niewoli, jak i później gdy zasiadał na tronie. Domagała się poprawy stosunków Szwecji z Polską, które były wrogie za panowania Eryka. W listach do swego brata Zygmunta Augusta zabiegała o wsparcie dla poprawy relacji między Szwecją a Danią.

Władza jej męża w Szwecji przypada na

rozwój renesansu w Europie. Tak jak z jej matką renesans przywędrował z Włoch do Polski, tak teraz ona przyczyniła się do jego rozwoju w Szwecji.

Katarzyna zmarła w 1583 roku. Została pochowana w Uppsalskiej katedrze.

O tym jak bardzo ceniona była za życia świadczy nagrobek jaki ufundował jej mąż. Jest równie okazały jak nagrobek Gustawa, założyciela dynastii. Małżeństwo Jana i Katarzyny przeszło próbę czasu. Nie przetrwała natomiast idea „sojuszu” polsko-szwedzkiego. Unia personalna, jaką stały się w 1592 roku oba państwa, połączone osobą króla Zygmunta III, przetrwała zaledwie siedem burzliwych lat. Kolejny konflikt w rodzinie Wazów, tym razem pomiędzy stryjem i bratankiem, Karolem Sudermańskim oraz Zygmuntem III przerodził się w wieloletni okres wojen między Polską, a Szwecją.

Niezgoda w rodzinie Wazów trwała również, gdy na tronie polskim zasiadali synowie Zygmunta, Władysław IV i Jan

Kazimierz.

(*) Eryk był synem Katarzyny Saskiej pierwszej żony Gustawa Erikssona

(**) Być może, ta decyzja Katarzyny ocaliła życie Janowi. Eryk mógł spodziewać się, że Jan zaangażowany w życie rodzinne nie będzie stanowił dla niego dalszego zagrożenia i pozostawił go przy życiu (przyp. autora)

(***) Pierwsza córka Izabella urodziła się w zamku Gripsholm w 1564 r. Zmarła mając 2 lata.

Tekst: TOMASZ KWIECIŃSKI

Literatura :

1. *Polski Słownik Biograficzny T. XII Wrocław-Kraków 1966-67.* 2. *Genealogia Jagiellonów, Z. Wdowiszewski Warszawa 1968.* 3. *Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej R.XLVI 1966 Jerzy Starnawski - Katarzyna Jagiellonka jako epistolografka.*

Tomasz Kwieciński, z wykształcenia architekt, z zamiłowania historyk.

Prezes Towarzystwa Polsko-Szwedzkiego, które jest partnerem we współpracy ze Zrzeszeniem Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Vi börjar en serie artiklar om polska kvinnor vilkas liv blev sammanflätade med Sveriges tron.

Katarina Jagellonica och Johan III Vasa

där föddes deras son Sigismund, som senare blev kung i Polen och Sverige.

1567 genomförde den svenska adeln en kupp som resulterade i att Erik XIV avsattes. Johan tog över makten och Erik fängslades.

Ett år senare kröntes Johan till kung av Sverige och Katarina blev drottning. Hon stödde sin man både under fångenskapen och senare när han regerade då hon krävde att relationer mellan Polen och Sverige - som var fiendliga under Eriks tid - skulle förbättras. Hos sin bror, den polske kungen Sigismund August sökte hon stöd för att även förbättra relationerna mellan Sverige och Danmark.

Johans period vid makten sammanföll med renässansens utveckling i Europa. På samma sätt som renässansen kom till Polen med hennes mor Bona Sforza från Italien, bidrog också Katarina till dess utveckling i Sverige.

Katarina dog 1583 och begravdes i domkyrkan i Uppsala.

Deras äktenskap klarade tidens tand men inte alliansen mellan Sverige och Polen. Personalunionen mellan länderna som kom till 1592 i och med att Sigismund III blev kung i Polen, överlevde endast sju turbulenta år. En annan konflikt inom Vasadynastin, mellan Karl IX och Sigismund III resulterade i ett flerårigt krig mellan Sverige och Polen.

Den polska prinsessan, Katarina Jagellonica, yngsta dottern till kung Sigismund I av Polen och Bona Sforza, blev drottning av Sverige 1569.

1562 blev hon gift med hertig av Finland, Johan Vasa, son till Gustav Vasa (Eriksson) och Margareta Leijonhufvud. Efter vigseln som ägde rum i Vilnius, åkte paret till Finland och bosatte sig i Åbo. På den svenska tronen satt då hans halvbror Erik XIV.

Rivaliteten mellan bröderna ledde till en konflikt och följaktligen blev Johan anklagad för förräderi och fängslades.

Erik erbjöd Katarina frihet under förutsättning att hon lämnade sin man. Hon bestämde sig dock att vara lojal gentemot sin man i enlighet med det latinska uttrycket graverat i hennes vigselring: *Vad Gud har sammanfogat, det må människan icke åtskilja.*

Paret fängslades och sattes i fångenskap på Gripsholms slott,

PolArt to skrót od dwóch słów: **polscy artyści** i dwie osoby, które kierują tą wartościową, aczkolwiek niedochodową firmą, Joanna Janasz i Elżbieta Jakubicka.

Jak i kiedy rozpoczęła się wasza historia?

W 1990 roku, byłyśmy wtedy trzy, Ela Jakubicka, Antonina Lindgren i ja, Joanna Janasz. Pracowałyśmy jako nauczycielki polskiego w szwedzkiej szkole. Przewidywano wtedy dużą ilość zwolnień i chciałyśmy się jakoś ekonomicznie zabezpieczyć. Wymyśliłyśmy, że ponieważ nikt nie organizuje przedstawień polskiego teatru w Sztokholmie, a my będziemy pierwsze, to będziemy mogły się z tej działalności utrzymać, bo już wtedy w Sztokholmie mieszkała spora liczba Polaków.

Żadna z nas nie miała pojęcia o księgowości, o obliczaniu budżetu, przewidywaniu kosztów. Nie wiedziałyśmy też jak się robi reklamę, nie było internetu, a trzeba było przecież gdzieś sprzedawać bilety. Ale wydawało się nam, że wystarczy tylko zadzwonić i zaprosić teatr, a ludzie przyjdą i zapłacą za bilet, więc my na tym zarobimy. Nie mówiąc o takiej drobnej sprawie jak zawiłości techniczne przy spektaklu za kulisami, o czym również żadna z nas nie miała pojęcia. Zresztą przez cały czas, do dnia dzisiejszego, przy każdym przedstawieniu coś nieoczekiwanego się wydarza, więc dalej się uczymy.

Jak wspominać pierwsze przedstawienie?

Pierwsze historyczne przedstawienie odbyło się 29 listopada 1991 roku na scenie Kågelbana przy Södra teater. Ale przygotowania trwały ponad rok. Nigdy wcześniej nie organizowałyśmy takich spektakli, ale również dla Teatru Kwadrat z Warszawy był to też pierwszy zagraniczny wyjazd. Tak że po obydwu stronach przedsięwzięcia wszyscy byliśmy nowicjuszami. I chyba tylko dlatego

Główny organizator występów teatrów z Polski w Sztokholmie

Dwa profile Agencji PolArt: Joanna Janasz i Elżbieta Jakubicka.

Två profiler bakom Agenturen PolArt: Joanna Janasz och Elżbieta Jakubicka.

Joanna Janasz jest także prezesem organizacji członkowskiej Zrzeszenia, Klub Kobiet Sukcesu „Sabat”. / Joanna Janasz är också ordförande i Polska Riksförbundets medlemsorganisation, Klubben för Framgångskvinnor, “Sabat”.

doszło do wystawienia sztuki „Wszystko jest względne”, bo gdybyśmy wiedzieli na co się porywamy, myśleliśmy, że żadna ze stron by się tego nie podjęła. Po latach dyrektor Teatru Kwadrat Edmund Karwański mówił, że dzięki temu chrztowi bojowemu w Sztokholmie, teatr zaczął wyjeżdżać na inne turneje za granicę, bo wiedzieli mniej więcej co ich czeka. To samo dotyczy nas. To dlatego do dnia dzisiejszego zaprosiłyśmy już 64 przedstawienia.

Sztukę obejrzało w sumie 600 widzów. I wszyscy byli zachwyceni. Przyjechali do nas bardzo znani aktorzy: Barbara Rylska, Lucyna Malec, Andrzej Kopiczyński i Paweł Wawrzecki. Dla aktorów było to po raz pierwszy występowanie bez całego zaplecza technicznego, charakterystycznych, garderobianych, inspicjenta. Było to dla nich zupełnie nowe doświadczenie.

Oprócz sukcesu kulturalnego ważny też był sukces ekonomiczny. Jak wypadł? Andrzej Jakubicki podsumował, że dobrze - bo po zapłaceniu wszystkich rachunków każda z nas zarobiła w gotówce po 100 kr. W tym nie było liczone utrzymanie wszystkich osób przez tydzień, kosztów benzyny i rozmów telefonicznych z Warszawą czy wszystkich kosztów administracyjnych i reklamowych. Już samo zrobienie biletów było wyzwaniem.

Dlaczego zdecydowaliście się kontynuować nierentowne przedsięwzięcia?

Po pierwszym przedstawieniu zdaliśmy sobie sprawę, że nie da się na tym zarobić natomiast trzeba się liczyć z dokładaniem. I o ile chciałybyśmy tę działalność kontynuować to chodziło o to, żeby to dokładanie było jednak jak najmniej. Ponieważ stwierdziłyśmy, Ela i ja, że chociaż pieniędzy z tego biznesu nie będzie, jest wesoło i interesująco i że jest to fantastyczny sposób na życie.

Ktoś może zapytać jaki jest sens prowadzenia firm, do której trzeba cały czas dokładać. I ma rację. Ale ponieważ od razu stwierdziłyśmy, że na tym nie zarobimy, a będziemy tę działalność traktować jako hobby, więc nie było w tym nic specjalnego. Każdy kto gra np. w tenisa albo golfa ma potężne wydatki, ale ponieważ sprawia mu to przyjemność więc się tym nie przejmuje. Z nami jest podobnie, chociaż nie trenujemy tężyzny fizycznej, bardziej umysłową.

Co najbardziej lubicie w organizowaniu teatrów i kabaretów z Polski?

Pierwszy zastrzyk podwyższonej adrenaliny jest wtedy kiedy uda się nam dostać potwierdzenie, że teatr który chcemy zaprosić wyraża zgodę. To wcale nie jest takie proste jak się nam na początku

wydawało. W grę wchodzi tu sporo czynników, bo jest to związane z przyjazdem dość dużej grupy osób, mającej różne preferencje i często bardzo zajętych. Poza tym teatr przyjeżdża do nas na jedno, jedyne przedstawienie, a w tym samym czasie mógłby wystąpić z tym samym spektaklem w Polsce 5 razy. Więc ekonomicznie to dla nich jest zupełnie nieopłacalne. I dlatego przekonanie i namówienie teatru na przyjazd do nas sprawia taką radość.

Drugi moment, to wtedy kiedy cały przyjeżdżający teatr jest na miejscu. Wtedy po raz pierwszy możemy leciutko oddetchnąć. Dużo radości sprawia nam też obcowanie z aktorami na co dzień, bo przeważnie spędzamy z nimi sporo czasu, a zwykle są to niezwykle interesujący ludzie.

Z jakimi przeszkodami spotkałyście się w Szwecji, a z jakimi w Polsce przy organizacji imprez?

W ciągu tych 25 lat dużo się zmieniło zarówno w Polsce jak i w Szwecji. Przed wejściem Polski do EU „drogą przez mękę” były odprawy celne dekoracji. Ciężarówka, zwykle 7-metrowej długości musiała być zgłoszona do składu celnego w Warszawie, i tam zaplombowana. Taki spis to była prawie książeczka formatu A4. Później, kiedy ta przeszkoda zniknęła pojawiły się inne. Na początku aktorzy i ekipa techniczna wyrażała zgodę na noclegi w domach. Teraz są to już hotele. Poza tym inne koszty też rosną niesamowicie. Taka drobna sprawa jak cena benzyny. Samochód z dekoracją pokonuje przeważnie odległość 1400 km. Za to my płacimy.

Wynajęcie szwedzkiego teatru też nie jest sprawą prostą. Do ludzi z zewnątrz, jakimi byliśmy, podchodzi się w tych środowiskach z dozą nieufności. Przychodzą sobie do renomowanego teatru dwie panusie, których nikt nie zna i mówią, że chcą ten teatr wynająć na jedno przedstawienie profesjonalnego teatru z Warszawy. Do dzisiaj udało się nam sztokholmski świat teatralny przekonać, że chociaż jesteśmy amatorkami, organizujemy polskie przedstawienia teatralne profesjonalnie i że rzeczywiście przyjeżdżają do nas wspaniali aktorzy. Cieszy nas, że polski teatr pomimo różnicy językowej zdobył duży szacunek w szwedzkim środowisku teatralnym.

Co wam sprawia najwięcej radości przy organizowaniu przedstawień?

Nieskromnie powiemy, że jesteśmy z niektórych rzeczy specjalnie dumne. Cieszymy się, że tak dużo ludzi nauczyliśmy chodzić do teatru. Wiele osób pochodzi z małych miast i miasteczek i siłą rzeczy nie miało możliwości korzystania z oferty teatralnej w Polsce, a szczególnie spotkania wielkich gwiazd. Dzięki nam odkryli przyjemność z oglądania sztuk teatralnych na żywo. Jest to stale zwiększająca się grupa. Dlatego też sprawia nam dużo radości, kiedy zabraknie biletów. Takim pełnym fenomen były przedstawienia, w których grał Jan Kobuszewski bo wtedy mogliśmy na drzwiach teatru wywiesić kartkę; wszystkie bilety sprzedane. I jeszcze jedna grupa widzów, która sprawia nam ogromną radość. To ci, którzy przyjeżdżają do Sztokholmu specjalnie na przedstawienia z bardzo daleka; z Göteborg, Sundsvall, Hjo, czy trochę bliżej z Norrköping, Katrineholm, Uppsala czy Eskilstuna.

Chciałybyśmy też stworzyć taką stałą grupę z dziecięcych widzów. Nauczyć ich chodzenia do teatru i mieć możliwość zapraszania ich na profesjonalne przedstawienia z wybitnymi aktorami. Takich spektakli jest ogromnie dużo w Polsce, ale tutaj po prostu na to potrzebne są pieniądze

Jesteśmy też dumne, że z grupą polonijnych artystów w Sztokholmie udało się „ożywić” polską siedemnastowieczną kolędę, czy razem z zespołem Piastowie pokazać tańce koronacyjne Zygmunta III Wazy.

Czy macie jakieś specjalne marzenia dotyczące organizowanych przedstawień?

Och tak. Marzy się nam worek pieniędzy, żebyśmy mogły organizować różne przedstawienia i czasami częściej niż tylko cztery razy w roku. Zapraszamy przedstawienia komediowe, bo takie było nasze założenie. W szarzyźnie codziennego życia i różnych kłopotów potrzebne na to jest najlepsze lekarstwo czyli śmiech. Dlatego zapraszamy najlepszych aktorów, bo jak powiedział Cezary Pazura aktorem dramatycznym może być każdy, ale w komedii musi być to aktor bardzo zdolny i wyśmienicie wykształcony, żeby spełnił swoją rolę czyli bawił publiczność.

Tekst i zdjęcie: **EWĄ RIVERA**

Agenturen PolArt importerar polsk teater till Stockholm

PolArt är en förkortning av två ord: **poliska artister** och det är två personer, **Joanna Janasz och Elżbieta Jakubicka** som bedriver denna värdefulla men inte vinstdrivande verksamheten.

Hur började er historia?

Vi arbetade som hemspråklärare och 1990 började det pratas om nedskärningar. Då kom vi på en idé att arbeta med att bjuda in polska teatrar till Stockholm.

Ingen av oss hade någon aning om redovisning eller budgetering och vi visste inte heller något om reklam.

Hur minns ni det första gästspelet?

Efter ett helt år av förberedelser kom 1991 Teater Kvadrat från Warszawa med flera kända skådespelare. 600 åskådare såg pjäsen och alla var fulla av beundran. Förutom den kulturella framgången var det ekonomiska resultatet också viktigt. När alla räkningar var betalda visade sig att vi tjänade 100 kr var. I denna “vinst” ingick inte logi för artisterna, bensin- och telefonkostnader.

Varför fortsatte ni?

Snabbt insåg vi att det var omöjligt att tjäna pengar utan tvärtom, vi fick räkna med att ge tillskott till denna verksamhet. Vi bestämde oss dock för att fortsätta och se till att detta tillskott skulle bli minimalt. Någon kan ifrågasätta vitsen med en firma som man inte kan leva på men vi tyckte att det var så roligt och intressant, så vi bestämde oss för att fortsätta denna verksamhet och betrakta den som en hobby.

Era framgångar?

Fram till idag har vi bjudit in 64 teatergrupper till Stockholm. Vi är speciellt för den publik som kommer resandes till Stockholm från Göteborg, Sundsvall, Hjo, Uppsala eller Eskilstuna.

Vi är också stolta över att en grupp polska artister från Stockholm har lyckats “återuppliva” en polsk julsång från 1600-talet eller att ha kunnat visa upp, tillsammans med Folkdansgruppen “Piastowie”, gamla kröningsdanser från Sigismund III Vasas tid.

– zagrożenia i konsekwencje

10 listopada ub. roku na Uniwersytecie Warszawskim, w Sali Balowej Pałacu Tyszkiewiczów-Potockich na Krakowskim Przedmieściu odbyła się konferencja pt. „Brexit – konsekwencje oraz inne zagrożenia dla Polonii w Europie - opinie i prognozy”.

Konferencję objął honorowym patronatem Stanisław Karczewski, Marszałek

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a patronatem medialnym TVP Polonia. Organizatorem konferencji była Europejska Unia Wspólnot Polonijnych (EUWP), Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz Instytut Europeistyki Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego.

W konferencji udział wzięło 14 naukowców z Uniwersytetu Warszawskiego i z innych wyższych uczelni, 21 prezesów organizacji członkowskich EUWP, zaproszeni goście oraz zainteresowani pracownicy naukowcy i studenci. Z Wielkiej Brytanii przybyła zaproszona przez organizatorów siedmioosobowa grupa ekspercka. Konferencję otworzył wicemarszałek Senatu Adam Bielan, który odczytał list od marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego. Wśród gości honorowymi byli m.in. dyrektor Biura ds. Kontaktów z Polonią Kazimierz Kuberski, prezes ZUS prof. dr hab. Gertruda Uścińska, dyrektor TVP Polonia Magdalena Tadeusiak Mikołajczak.

Ze Szwecji obecni byli: organizator i prowadzący konferencję, prezydent EUWP Tadeusz Adam Pilat i sekretarz generalna EUWP Teresa Sygnarek.

KONSEKWENCJE, ZAGROŻENIA, PROGNOZY

Obrady konferencji toczyły się w trzech panelach dyskusyjnych poświęconych kolejno konsekwencjom Brexitu, zagrożeniom nacjonalistycznym i prognozom rozwoju sytuacji Polonii w Europie. Prelegenci i paneliści przedstawili różne możliwe konsekwencje na skutek Brexitu. Stwierdzono, że Brexit został spowodowany w dużym stopniu przez migrację oraz że on może uruchomić pewne konsekwencje dotyczące Polaków nie tylko w Wielkiej Brytanii, ale także w innych krajach Unii Europejskiej.

Podczas realizacji wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii ważną kwestią będzie aspekt swobodnego przepływu osób.

POLONIA W WLK BRYTANII

Zwrócono także uwagę na kwestię reemigracji Polaków z Wielkiej Brytanii do innych krajów, m.in. do Norwegii.

Obecnie w Wielkiej Brytanii działa ok. 40 organizacji polonijnych. W 2004 roku mieszkało tam 69 tys. Polaków, w 2014

W swoim wystąpieniu prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komotowski podkreślił jak ważną rolę pełni Europejska Unia Wspólnot Polonijnych, która monitoruje sytuację Polaków w Europie. / Longin Komotowski, ordförande för Samfundet „Polsk Gemenskap” poängterade i sitt anförande att organisationen EUWP (Europeiska Unionen av Polska Samfundet) har en stor roll genom sin kartläggning och övervakning av polackernas situation i Europa.

863 tys., a w 2016 roku prawie milion. 23 tys. polskich dzieci rodzi się w Wielkiej Brytanii każdego roku. Brexit nie jest obecnie zagrożeniem dla polskiego szkolnictwa w Wielkiej Brytanii. Ilość polskich dzieci uczących się w polskich szkołach zwiększyła się po decyzji o wyjściu z UE.

Media odegrały wielką rolę w dyskusji przedreferendalnej. Prasa brytyjska przedstawiała negocjacje Camerona z UE w negatywny sposób. Większość ważnych mediów opowiadało się za wyjściem z UE i aż 80% artykułów było za wyjściem z UE. W dniu referendum artykuły przedstawiały apokaliptyczną wizję, w której migracja z Polski odgrywała największą rolę.

Podczas konferencji dyskutowano o trzech możliwych sposobach wyjścia z UE: tzw. soft lub hard Brexit, natomiast najbardziej prawdopodobna możliwość to zatwierdzenie formy wyjścia przez brytyjski parlament, co może doprowadzić do wypracowania sposobu, który będzie wypadkową soft i hard Brexit.

Najbardziej realny czas wyjścia Wielkiej Brytanii z UE to rok 2020. Ewentualny

scenariusz – pozostanie w zreformowanej Unii nie wydaje się być realnym.

Tekst: REDAKCJA Zdjęcie: ROMAN WRÓBEL

hot och konsekvenser

Den 10 november förra året hölls vid Universitet i Warszawa en konferens „Brexit – konsekvenser, hot och prognoser”

I konferensen deltog 14 forskare från Universitet i Warszawa och andra högskolor, 21 representanter för medlemsorganisationerna i EUWP (Europeiska Unionen av Polska Samfundet), inbjudna gäster, forskare och studenter.

Från Sverige deltog Tadeusz Adam Pilat, president för EUWP och organisatör av konferensen samt Teresa Sygnarek, generalsekreterare för EUWP.

Under konferensen diskuterades tre möjliga vägar ut ur EU, sk. mjuk eller hård Brexit, och den mest sannolika – en blandning av de båda formerna. Den reella tidpunkten för Brexit uppskattas till år 2020.

Europejska Unia Wspólnot Polonijnych (EUWP) jest organizacją federacyjną dla 38 polonijnych organizacji w Europie. 12 listopada ub. roku odbyła się w Pułtusk Rada Prezesów EUWP.

Europejska Unia Wspólnot Polonijnych, EUWP, jest związkiem ogólnokrajowych organizacji polskich i polonijnych, mających swoją siedzibę i działających w europejskich krajach osiedlenia. Celem EUWP jest m.in. integracja i wzmocnienie pozycji europejskiego ruchu polonijnego oraz reprezentowanie Polonii europejskiej wobec struktur europejskich, międzynarodowych oraz wobec władz i organizacji polskich.

COROCZNE SPOTKANIE

Jak co roku, zebranie Rady Prezesów EUWP odbyło się w Polsce, w Domu Polonii w Pułtusk.

Oprócz formalnych czynności związanych z protokołem zebrania rocznego, ważnym elementem było ustalenie działalności EUWP na rok 2017.

Głównymi przedsięwzięciami m.in. będą:

- zorganizowanie konferencji Monitor Emigracji Zarobkowej w Kolonii,
- współdziałanie w IV Europejskim Forum Mediów Polonijnych,
- zorganizowanie konferencji „Sytuacja organizacji polskich na Wschodzie w zmieniającej się rzeczywistości”.

Wielogodzinne obrady prowadził Tadeusz Adam Pilat, prezydent EUWP i prezes honorowy Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, które reprezentowała jego prezes Teresa Sygnarek, która równocześnie pełni funkcję sekretarza generalnego EUWP.

Z UDZIAŁEM GOŚCI HONOROWYCH

Radę Prezesów EUWP zaszczylicili swoją obecnością goście honorowi, którzy dokonali wystąpień i wzięli udział w dyskusji.

Senator Artur Warzocha, zastępca przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, odczytał list Marszałka Senatu RP Stanisława Karczewskiego do uczestników Rady Prezesów.

Głos zabrali też goście Rady Prezesów:

Spotkanie prezesów organizacji członkowskich Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP)

Sekretariat EUWP, od lewej: sekretarz Andrzej Janeczko - Hiszpania, sekretarz Halina Subotowicz Romanowa - Rosja, sekretarz generalna Teresa Sygnarek - Szwecja, prezydent Tadeusz Adam Pilat - Szwecja, wiceprezydent Wiesław Lewicki - Belgia, sekretarz Maria Przybyła Daczewska - Bułgaria. Styrelse n för EUWP, från vänster: sekreterare Andrzej Janeczko - Spanien, sekreterare Hali-na Subotowicz Romanowa - Ryssland, generalsekreterare Teresa Sygnarek - Sverige, president Tadeusz Adam Pilat - Sverige, wicepresident Wiesław Lewicki - Belgien, sekreterare Maria Przybyła Daczewska - Bulgarien.

Kazimierz Kuberski, dyrektor Biura do Spraw Kontaktów z Polakami za Granicą w Kancelarii Prezydenta RP, senator Maciej Łuczak, zastępca przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, senator Andrzej Pająk, Joanna Fabisiak, poseł na Sejm RP, Longin Komołowski, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Marek Różycki, sekretarz generalny Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Wystąpili również goście polonijni: Bożena Kamiński, wiceprezes Kongresu Polonii Amerykańskiej, Teresa Berezowska, członek zarządu Kongresu Polonii Kanadyjskiej i Leszek Wikariusz, prezes Rady Naczelnej Polonii Australijskiej.

Tekst: REDAKCJA Zdjęcia: RYSZARD STANKIEWICZ

Ordförandemöte för Europeiska Unionen av Polska Samfundet (EUWP)

EUWP är ett förbund av polska riksorganisationer som är verksamma i Europa. Den 12 november förra året hölls ett ordföranderåd i Polen.

EUWPs huvudmål är att integrera och stärka den polska rörelsen utomlands gentemot europeiska och internationella strukturer samt polska myndigheter. Under mötet slog man fast huvudriktning för verksamheten under 2017.

Uczestnicy Rady Prezesów EUWP, w pierwszym rzędzie czwarty z lewej prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski.

Deltagare i ordförandemöte för Europeiska Unionen av Polska Samfundet.

Polskie Towarzystwo Teatralne w Szwecji przyjechało do Malmö

Polskie Towarzystwo Teatralne w Szwecji (PTTS) prowadzi swoją działalność w Sztokholmie i jest organizacją członkowską Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji. Przewodniczącą i reżyserką jest Ewa Nordin.

ROBIN HOOD W MALMÖ

To było wyjątkowe przedstawienie jakie dało Polskie Towarzystwo Teatralne (PTTS) ponieważ był to pierwszy występ grupy teatralnej poza Sztokholmem.

Do Malmö przyjechała przeszło 30-osobowa grupa wraz z potężnym bagażem zawierającym niemałe elementy oryginalnej scenografii, kostiumy oraz część sprzętu do oświetlenia i nagłośnienia.

W wypełnionej po brzegi sali teatralnej w Limhamns Folkets-hus, najmłodsza publiczność przeżywała bardzo emocjonalnie losy Robin Hooda.

KOZIOŁEK MATOŁEK W SZTOKHOLMIE

To już czwarte przedstawienie w ciągu roku Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Szwecji.

Ewa Nordin udzieliła wywiadu dla kwartalnika "Polonia Nowa".

PN: *Dlaczego wybór Koziołka Matołka?*

EN: Kto nie zna Koziołka Matołka? Wszyscy go znają i kochają. Wychowaliśmy się przecież na tej literaturze, która należy do klasyki literatury polskiej i za to jesteśmy wdzięczni Kornelowi Makuszyńskiemu. Pomysł wystawienia Koziołka Matołka powstał już dawno, ale wymagał przygotowania. Nie mogliśmy opracować wszystkich przygód, bo jest ich 120. Należało dokonać wyboru przygód, dopasować i spoić je w całość. Wybrałam, wydawało mi się, kilka najbardziej egzotycznych i bajkowych.

PN: *Kto zagrał Koziołka?*

EN: Nie miałam problemu z wyborem aktora, który mógłby najlepiej zagrać tę rolę. 10-letni Fabian Midera nadawał się do tego świetnie. Fabian grał już w kilku przedstawieniach, ale pierwszy raz powierzona mu była główna rola. 16 osobowy zespół, współ-

nie dzieci i dorośli dali sobie bardzo dobrze radę z wierszówką Kornela Makuszyńskiego. Role zostały dopasowane do możliwości każdego aktora.

Dzieci na widowni bawiły się wybornie, a mali aktorzy równie dobrze z ochotą i zaangażowaniem na scenie.

PN: *Dekoracja była tym razem nieco inna niż w Robin Hoodzie.*

EN: Tak, dekoracja była skromna, składająca się z trzech krzeseł, które przeobrażały się w trakcie spektaklu z łodzi w wóz strażacki i w końskie grzbiety lub w samochód. Miało to na celu pobudzenie wyobraźni i fantazji widzów.

Przy pomocy muzyki, efektów audiowizualnych oraz interpretacji słowa, wzmacniał się efekt niecodzienności, tak, że każda scena wprowadzała w przygodową atmosferę w Chinach, Bombaju czy na amerykańskim ranczu.

Dzieci na widowni bawiły się wybornie, a mali aktorzy równie dobrze z ochotą i zaangażowaniem na scenie.

PN: *Jak długo trwały przygotowania?*

EN: Właściwie od naszego występu w Malmö, gdzie wystawiliśmy Robin Hooda dla tamtejszej publiczności, od 9 października ubiegłego roku do 11 grudnia, a więc w dwa miesiące. Był to rekordowo szybki czas przygotowań do przedstawienia, zwłaszcza, że dzieci nie zawsze mogły przychodzić

na wszystkie próby. W ciągu tego okresu ani razu nie mieliśmy wspólnej próby, ze wszystkimi na scenie. A jednak po raz kolejny każdy zdał egzamin na medal. ■

Tekst: REDAKCJA Zdjęcia: MICHAŁ DZIECIASZEK

Polska Teatersällskapet från Stockholm gästspelade i Malmö

Teatern är en av medlemsorganisationerna i Polska Riksförbundet i Sverige. Dess verksamhet är baserad i Stockholm och dess ledare är Ewa Nordin. Till Malmö kom teatern med föreställningen "Robin Hood" som blev mycket uppskattad av publiken.

Bara två månader senare satte teatern upp en ny föreställning "Geten dumbom", skriven av en känd polsk författare. 16 skådespelare uppträdde i pjäsen och huvudrollen spelades av 10-årige Fabian Mider. Den sparsamma dekorationen bestod av tre stolar förvandlades till en båt, brandbil eller hästrygg med hjälp av musik och audiovisuella effekter.

Projekt edukacyjny Polskich Szkół Internetowych wspiera polskich emigrantów w edukacji ich dzieci w wieku 5-15 lat. Podczas roku szkolnego dzięki Internetowej Platformie Edukacyjnej i zajęciom on-line z nauczycielami, dzieci mają okazję lepiej poznać język polski i realizować materiał polskiej podstawy programowej. Po roku nauki mogą przystąpić do egzaminu - w Polsce lub za granicą, dzięki któremu otrzymują państwowe świadectwo i legitymacje szkolną. Właśnie rozpoczynają się kolejne zapisy na rok szkolny 2017/2018.

Rejestracji na nowy rok szkolny można dokonać na stronie: www.libratus.edu.pl/zapisy2017/

KANCELARIA PRAWNICZA

Kancelaria zapewnia kompleksowe usługi prawne na rzecz klientów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych, zarówno już działających, jak i wchodzących na rynek szwedzki.

Kancelaria oferuje usługi w ramach pomocy prawnej z urzędu (rättshjälp) oraz prywatnych lub firmowych ubezpieczeń (rättsskydd).

mecenas

Robert Fuks

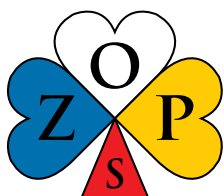
Kancelaria specjalizuje się w sprawach z zakresu szeroko pojętego prawa cywilnego, m.in. prawa rodzinnego, spadkowego, gospodarczego, budowlanego i prawa pracy.

Pomoc prawna świadczona jest w języku polskim, szwedzkim, angielskim i rosyjskim.

Tel 040 23 75 40, 0705 23 75 40

rfuks@yahoo.com

Fridhemsvägen 2, Malmö

RADA PREZESÓW ZRZESZENIA I WIZYTA STUDYJNA W WARSZAWIE

Prezisi organizacji członkowskich Zrzeszenia wzięli udział w grudniu ub. roku w corocznej Radzie Prezesów, która odbyła się w gościnnej siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Domu Polonii w Warszawie. Oprócz wspólnej narady, prezisi mieli okazję spotkać się z reprezentantami Wspólnoty Polskiej, Iwoną Popławską, dyrektorem Zarządu Biura Krajowego i Romanem Wróblem, redaktorem i kierownikiem projektów.

Miłym akcentem był udział w obchodach uroczystości świętej Łucji zorganizowanych przez Towarzystwo Polsko-Szwedzkie, w tym roku w siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Mieliliśmy możliwość wysłuchania koncertu na harfach w wykonaniu dzieci. Orszak świętej Łucji śpiewał po szwedzku, a także chór Amici Canentes z Uniwersytetu Warszawskiego zaprezentował szwedzkie (i po szwedzku!) pastorałki i piosenki bożonarodzeniowe.

POLSKA RIKSFÖRBUNDETS ORDFÖRANDERÅD

Ordförandena för medlemsorganisationer i Polska Riksförbundet hade sitt årliga ordföranderåd i Warszawa där de kunde träffa representanter för Riksförbundets samarbetspartner Samfundet „Polsk Gemenskap”.

De fick även delta i svenska firandet av Santa Lucia organiserades av Polsk-Svenska Föreningen i Warszawa.

Obrady Rady Prezesów Zrzeszenia w gościnnej siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Polska Riksförbundets ordföranderåd hos Association Polska Samfund i Warszawa.

Orszak świętej Łucji zorganizowany przez Towarzystwo Polsko-Szwedzkie w siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. / Svenskt Luciatåg i Warszawa.

Miłą atrakcją podczas Rady Prezesów był koncert na harfach w wykonaniu dzieci. / En trevlig attraktion under Polska Riksförbundets ordföranderåd var harpakonsert framförd av barn.

UROCZYSTOŚCI 90-LECIA TOWARZYSTWA POLSKO-SZWEDZKIEGO W WARSZAWIE

Po Radzie Prezesów Zrzeszenia, tego samego dnia wieczorem, nasi przesi byli zaproszeni na jubileuszowe uroczystości z okazji 90-lecia Towarzystwa Polsko-Szwedzkiego.

Towarzystwo, które zostało założone w 1926 roku, działa na rzecz rozwoju przyjaźni pomiędzy społeczeństwem polskim i szwedzkim i upowszechnia wiedzę o szwedzkiej kulturze w Polsce oraz o polskiej kulturze w Szwecji. Prezesem Towarzystwa jest Tomasz Kwieciński.

Wśród gości honorowych na Jubileuszu Towarzystwa byli m.in. ambasador Szwecji Inga Eriksson Fogh i sekretarz Towarzystwa Szwedzko-Polskiego Bo Schubert. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” reprezentował Roman Wróbel.

Z okazji Jubileuszu Towarzystwo Polsko - Szwedzkie uhonorowało zasłużone osoby dyplomami uznania.

Za wspieranie współpracy między społecznością szwedzką i polską oraz wieloletnią pracę na rzecz rozwoju i umacniania polskości na arenie międzynarodowej wyróżnienia otrzymali: Teresa Sygnarek, prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji oraz Tadeusz Adam Pilat, prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych.

Tekst: REDAKCJA Zdjęcia: ROMAN WRÓBEL

90-ÅRS JUBILEUM AV POLSK-SVENSKA FÖRENINGEN I WARSZAWA

Samma dag, efter ordföranderådet var Polska Riksförbundets ordföranden inbjudna till Polsk-Svenska Föreningens 90-års jubileum.

Föreningen bildades 1926 och dess syfte är att främja kulturella och ekonomiska förbindelser mellan Sverige och Polen. Föreningens ordförande är Tomasz Kwieciński.

Prezes Towarzystwa Polsko Szwedzkiego Tomasz Kwieciński wręczył dyplomy uznania zasłużonym osobom, m.in. Teresie Sygnarek i Tadeuszowi Pilatowi. / Ordförande för Polsk-Svenska Föreningen överlämnade förtjänstdiplom till bl.a. Teresa Sygnarek och Tadeusz Pilat.

Z okazji Jubileuszu Teresa Sygnarek przekazała od Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji pamiątkową statuetkę i tradycyjnego konika z Dalarna. / Med anledning av Jubileet, överlämnade Teresa Sygnarek en minnesstatyett och en traditionell Dalahäst från Polska Riksförbundet i Sverige.

Bland inbjudna hedersgäster var bl.a. Sveriges ambassadör Inga Eriksson Fogh och Svensk-Polska Samfundets sekreterare Bo Schubert. Samfundet „Polsk Gemenskap” representerade Roman Wróbel.

I samband med jubileet hedrade Polsk - Svenska Föreningen vissa personer med förtjänstdiplom för deras främjande av samarbetet mellan svenska och polska samhällen och för ett långsiktigt arbete med att utveckla och stärka polska intressen internationellt. Förtjänstdiplom fick bl.a. Teresa Sygnarek, ordförande för Polska Riksförbundet i Sverige och Tadeusz Adam Pilat, ordförande för Europeiska Unionen av Polska Samfunden.

Organizacje Zrzeszenia urządzały w ostatnim czasie...

DIALOG
POLONIJNY KLUB DYSKUSYJNY
W MALMÖ

Polonijny Klub Dyskusyjny „Dialog” w Malmö pod kierownictwem Małgorzaty Rudomino zorganizował tradycyjne Andrzejki w Margareta Paviljongen w Pildamsparken. Przy muzyce DJ-a Janusza Szkwarka bawiło się przeszło 50 osób, na szczęśliwe numery w loterii czekały ciekawe nagrody, a do obowiązkowej w taki wieczór wróżki była długa kolejka.

KWIATY POLSKIE
MALMÖ, SWEDEN

Ognisko „Kwiaty Polskie” w Malmö przedstawiło w parafii Maria i Rosengård inscenizację Jasełek w aranżacji choreografa Marii Tatusch.

**POLSKIE OGNISKO
„PIAST”
oraz
KOMITET RODZICIELSKI
i KLUB MŁODZIEŻOWY**

Na spotkanie ze św. Mikołajem w Västervångskolan w Landskronie przyszło przeszło 60 dzieci wraz z rodzicami. Tradycja ta kulturowana jest nieprzerwanie od 1982 roku.

PIASTOWIE

To wspaniałe trio, trzy organizacje: Towarzystwo Polaków „Ogniwo”, Zespół Folklorystyczny „Piastowie” i klub motocyklowy „Polish Riders” już od wielu lat organizują tradycyjne zabawy świąteczne dla dzieci. W grudniu dzieci w Sztokholmie mogły uczestniczyć w Mikołajkach w plenerze, a w styczniu bawiły się na maskaradzie. Na tej zabawie nie tylko dzieci były przebrane :-)

Inkubator Talentów Polonijnych pod kierownictwem Danuty Zasady, inicjatorce i organizatorce Mikołajek dla dzieci w Göteborgu zgromadził 130 dzieci z rodzicami w lokalu Polskiej Misji Katolickiej w Angered. Oprócz zabaw i prezentów od Mikołaja dzieci mogły wykazać się zdolnościami artystycznymi w konkursach rysunkowych i quizach.

Zdjęcia z Göteborga dzięki uprzejmości Piotra Korytowskiego, poloniainfo.se

ZAPROSZENIE DO POLSKI

**Jesteś młodym Polakiem,
masz polskie pochodzenie.**

**+
Mieszkasz poza granicami
Polski.**

**=
WEŹ UDZIAŁ W KONKURSIE
„BYĆ POLAKIEM”**

BYĆ POLAKIEM

Jeśli masz 6 – 9 lat
i lubisz wykonywać prace plastyczne
lub 12 – 22 lata znasz język polski,
interesuje cię historia, tradycja Polski, Polonii i Polaków od których „wymigrowała” granica.

ZAPRASZAMY DO WZIĘCIA UDZIAŁU W VIII EDYCJI KONKURSU „BYĆ POLAKIEM”

Aby wziąć udział w Konkursie należy :

1. Zapoznać się z regulaminem Konkursu dostępnym na stronie internetowej www.swiatnatak.pl
2. Wypełnić formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej www.swiatnatak.pl.
3. Do 4 marca 2017 roku przesłać pracę łącznie z formularzem zgłoszeniowym na adres:
email: bycpolakiem2017@gmail.com

Fundacja „Świat na Tak”: Al. Szucha 27, 01-580 Warszawa, Polska

Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody:

uroczysta Gala w Zamku Królewskim w Warszawie , pobyt w Polsce.

ORGANIZATORZY : Fundacja „Świat na Tak” bycpolakiem2017@gmail.com, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

KONKURS!

VIII edycja konkursu poświęcona jest emigracji, Polakom i Polonii.

Tematy:

- Grupa 6-9 lat   Legenda polska - prace plastyczne,
Grupa 10-13 lat   Ciekawe i ważne historie, przygody mojej rodziny na emigracji - prace literackie,
Grupa 14-16 lat   Budujemy Muzeum Polskie w kraju Twego zamieszkania. Jesteś kustoszem jednej z sal, jak ją urządzisz? - prace literackie,
Grupa 17-22 lata   „Marsz, marsz Polonia, Nasz dzielny narodził się” - osobista interpretacja dwuwiersza - prace literackie,
Grupa 12-22 lata   Polonia dla Europy i świata - prace multimedialne.

Prace należy nadsyłać w nieprzekraczalnym terminie do 4 marca 2017 r.

Regulamin konkursu i inne informacje o konkursie można znaleźć na stronie internetowej:

<http://swiatnatak.pl/byc-polakiem/>

Linkes BilService auktoriserad verkstad

Dla wygody Klienta -
oferujemy zabranie auta
na roczny przegląd
techniczny!

- **Podstawowy serwis od 1.450:-**
4 l oleju, filtr oleju, filtr powietrza i 20 punktów kontroli
- **Serwis klimatyzacji 750 :-**
łącznie z napełnieniem
- **Serwis hamulców - płyn hamulcowy 750:-**
co 24 miesiąc niezależnie od przejechanych km
- **Wymiana rozrzędu od 2.995:-**

- Zawsze oryginalne części
- Gratisowy transport w odł. 20 km od warsztatu
- Samochód zastępczy podczas naprawy
- Fachowa obsługa po polsku

Kvarngatan 20, ARLÖV
040 43 42 65 0735 84 33 74
pon - piątek 9 - 17, sobota 10 - 13
www.linkesbilservice.com

TANDKLINIK VÄSTRA HAMNEN

Undersökning
inkl. 4 röntgenbilder
samt kostnadberäkningar

kr 390,-

Få en elektrisk tandborste gratis!

Thomas Lowerton
Lökarhuset

Thomas Lowerton
Isbergs Gata 1, Dockan, Malmö
Öppet:
Mån-Fre: 8-20, Lör: 9-15

tel. 40 611 41 46
office@thomaslowerton.se
Gilla oss på Facebook!
facebook.com/thomaslowertonse

GRAPHICHOUSE®

DRUKUJ

razem z nami!

500 SZT.
430 PLN NETTO

200 SZT.
320 PLN NETTO

100 SZT.
300 PLN NETTO

- Wydrukujemy każdy nakład!
- Nasze druki wysyłamy w każde miejsce w Europie
- Zapoznaj się z naszą pełną ofertą na:

www.ghszczecin.pl

25 lat doświadczenia w reklamie
LAT

TRANSPORT LOTNISKOWY FLYGTRANSPORTER

Malmö Centrum ↔ Malmö Airport

Do wszystkich odlotów i przylotów - Till alla avgångar och ankomster

★
Autoryzowany przewoźnik
linii WizzAir

★
Auktoriserad WizzAir
flygplatstransfer

Bilety zamawiaj
na stronie www.wizzair.com
lub u kierowcy +46 762 746 043
lub mailem: bussbogdan@hotmail.com

*Promocyjne ceny dla grup 5+
Przyjmujemy także inne zamówienia*

Boka biljetter
på www.wizzair.com
eller hos chauffören +46 762 746 043
eller via mail: bussbogdan@hotmail.com

*Kampanjpriser för grupper 5+
Vi tar också emot andra beställningar*

AT TANDLÄKARPRAKTIK

Okazja
250 kr za
pierwszy
przeгляд

Nowo otwarta stomatologia AT Tandläkarpraktik, na ul. Kronborgsvägen w Malmö,
zaprasza nowych pacjentów do korzystnej oraz estetycznej opieki stomatologicznej.
Nowy pacjent płaci 250 kr za pierwszy przeгляд. (zdjęcia oraz konsultacja stomatologa)

Skontaktuj się z nami pod numerem: 040-918720 lub
(rozmowa w języku polskim) pod numerem: 073-9279091

Mówimy w języku polskim, szwedzkim i angielskim.

Zapraszamy!

Kronborgsvägen 3D, 217 42 Malmö